

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

10 червня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 446/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Мішина М.І.,

членів Комісії: Козлова А.Г., Прилипка С.М.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Полтавського окружного адміністративного суду Клочка Костянтина Івановича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Рішенням Комісії від 07 червня 2018 року № 133/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Полтавського окружного адміністративного суду Клочка Костянтина Івановича. Рішенням Комісії від 30 листопада 2018 року № 294/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 09 липня 2018 року, зокрема судді Полтавського окружного адміністративного суду Клочка К.І. та допущено його до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Заслухавши доповідача – члена Комісії Козлова А.Г., пояснення судді, дослідивши його досьє, урахувавши інформацію, отриману під час співбесіди, колегія Комісії дійшла висновку про необхідність зупинення кваліфікаційного оцінювання судді Клочка К.І. з огляду на таке.

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав – висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами, далі – Регламент), передбачено, що інформація щодо судді або висновок про невідповідність судді критеріям професійної етики та доброчесності надається до Комісії Громадською радою доброчесності не пізніше ніж за 10 днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди стосовно такого судді.

У разі недотримання Громадською радою доброчесності строку, визначеного абзацом третім цього пункту, питання щодо розгляду матеріалів, вирішується

Комісією у складі колегії під час проведення засідання, про що ухвалюється протокольне рішення.

Висновок, що надійшов після початку засідання з проведенням співбесіди, Комісією не розглядається.

У порушення строку подання, встановленого підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту, Громадською радою доброчесності електронною поштою 09 червня 2019 року о 23 год 30 хв надано Комісії висновок про невідповідність судді Полтавського окружного адміністративного суду Клочка К.І. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 08 червня 2019 року.

За таких обставин Комісія не може розглянути зазначений висновок Громадської ради доброчесності у спосіб, передбачений частиною 1 статті 88 Закону. Комісією у складі колегії під час проведення засідання ухвалено протокольне рішення про залишення без розгляду цього висновку, однак інформацію, яка в ньому міститься, взято до відома.

Відповідно до пункту 10 частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя зобов'язаний підтверджувати законність джерела походження майна у зв'язку з проходженням кваліфікаційного оцінювання або в порядку дисциплінарного провадження щодо судді, якщо обставини, що можуть мати наслідком притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, викликають сумнів у законності джерела походження майна або доброчесності поведінки судді.

У Бангалорських принципах поведінки суддів зазначено, зокрема, що постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти низку обмежень, і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади.

Кодексом суддівської етики покладено на суддів обов'язок докладати всіх зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини їх поведінка була бездоганною.

Неповний зміст наданих Клочком К.І. пояснень, необґрунтована аргументація вчинених ним дій дають підстави для висновку про недостатнє сприйняття й утвердження суддею Клочком К.І. фундаментальних засад доброчесності суддів.

Відповідно до частини першої статті 45 Закону України «Про запобігання корупції» особи, зазначені, зокрема, у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону,

серед яких судді (підпункт «г» пункту 1 частини першої), зобов'язані щорічно до 01 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

Згідно зі статтею 46 Закону України «Про запобігання корупції» у декларації зазначаються, зокрема:

- об'єкти нерухомості, що належать суб'єкту декларування та членам його сім'ї на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або знаходяться в них в оренді чи на іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого набуто таке право (пункт 2 частини першої);

- отримані (нараховані) доходи, у тому числі доходи у вигляді заробітної плати (грошового забезпечення), інші доходи (пункт 7 частини першої);

- фінансові зобов'язання, у тому числі отримані кредити, позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів у рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредиту), зобов'язання за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення, позичені іншим особам кошти (пункт 9 частини першої);

- наявні грошові активи, у тому числі готівкові кошти, кошти, розміщені на банківських рахунках (пункт 8 частини першої);

- видатки та всі правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких виникає або припиняється право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно (пункт 10 частини першої).

Під час співбесіди із суддею Ключком К.І. та дослідження інформації щодо відповідності судді критерію доброчесності, зокрема відповідності витрат і майна судді та членів його сім'ї задекларованим доходам, у тому числі копій відповідних декларацій, поданих суддею відповідно до Закону та законодавства у сфері запобігання корупції, встановлено таке.

За даними суддівського дос'є, на дружину судді було оформлено право розпорядження автомобілем марки «OPEL Vectra» 1992 року випуску з 09 листопада 2015 року строком на три роки, проте вказане право задекларовано не було. Також на суддю двічі було оформлено право керування автомобілем марки «MERCEDES-BENZ VITO 111 CDI» 2006 року випуску, а саме з 17 жовтня 2016 року та з 14 березня

2017 року строком на три роки. Суддя право користування вказаним автомобілем жодного разу не декларував, а 18 та 23 жовтня 2016 року перетинав на ньому українсько-російський кордон.

Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, дружина судді Клочко Юлія Сергіївна є засновницею та кінцевим бенефіціарним власником ТОВ «Майстер-Полтава» (дата реєстрації 29 грудня 2018 року) із внеском до статутного фонду 683 337,5 грн (частка 12,919 %). У декларації за 2018 рік суддя Клочко К.І. не вніс відповідну інформацію до розділів 8 і 9.

Також у декларації за 2018 рік суддя вказав, що його дружина з 23 жовтня 2018 року є власницею трьох об'єктів нерухомості – двох магазинів площею 468,4 і 211,6 кв.м і житлового будинку площею 146,6 кв.м у м. Полтаві. Водночас не зазначено вартості цих об'єктів, а також вказано, що член сім'ї не надав інформацію про власника з найбільшою часткою у цій нерухомості – відповідно 50%, 87,48% і 66,68%.

Крім того, батько судді Клочко І.О. у деклараціях за 2017 та 2018 роки вказав, що суддя є співвласником (25%) квартири площею 74 кв.м у м. Полтаві, якої він не також задекларував.

Щодо вказаних обставин суддя Клочко К.І. під час співбесіди повідомив таке.

Суддя не заперечував, що йому було відомо про наявність двох довіреностей від громадянки ОСОБА_1 на автомобіль марки «MERCEDES-BENZ VITO 111 CDI» 2006 року випуску, однак він не вважав, що повинен декларувати право керування вказаним автомобілем, оскільки фактично не користувався ним, а довіреність видавалася для ймовірної потреби під час спільних подорожей до Російської Федерації. Комісія відзначає, що такі подорожі, як видно з матеріалів дос'є, відбулися, тому пояснення судді суперечать фактичним обставинам справи.

Стосовно недекларування будинку площею 48 кв.м в м. Полтава, який належав дружині судді з 14 травня 2009 року до 07 травня 2014 року, суддя Клочко К.І. повідомив, що це родинний будинок батька його дружини, який був їй подарований, але вона у 2014 році подарувала його батькові, оскільки не користувалася вказаним житлом.

Щодо невнесення до декларації за 2018 рік відомостей про співвласність дружини в ТОВ «Майстер-Полтава» суддя пояснив, що вказане товариство було

утворено після спадкування майна, яке належало матері дружини. Єдиний документ, який, за його словами, перебував у його розпорядженні – це свідоцтво на спадщину, де було зазначено перелік об'єктів та частки власності, однак його було невірно поінформовано про дату реєстрації товариства, а самостійних заходів з перевірки реєстраційних даних він не вжив. Комісія відзначає при цьому, що доступ до реєстраційних даних юридичних осіб, у тому числі тих, що підлягали декларуванню, є відкритим і безкоштовним, тому такі пояснення колегію не задовільнили.

Щодо незазначення всіх співвласників об'єктів нерухомості суддя пояснив, що частка власності його дружини складала 1/8, 1/12 та 1/32 частини і внесення інформації до декларації про всіх співвласників не вважав за можливе з точки зору затрат часу і ресурсів. Комісія не вважає такі пояснення достатніми і переконливими, в тому числі тому, що власнику з найбільшою часткою у цій нерухомості належало відповідно 50%, 87,48% і 66,68% об'єктів, а тому надання інформації принаймні про цю особу не видається за неможливе.

Крім того, під час співбесіди із суддею Клочком К.І. також було встановлено, що дружина судді в 2018 році відчужила автомобіль марки «Skoda Octavia A 5» 2005 року випуску, за ціною 49 000 грн, що є значно нижчою за ціну продажу, яка сформована ринковими пропозиціями на спеціалізованих веб-ресурсах. Щодо цього суддя пояснив, що він не може сказати, чому саме за таку ціну дружина продала автомобіль, йому відомо лише про дефект двигуна автомобіля. Однак оскільки рухоме майно є спільною сумісною власністю подружжя за положеннями статті 60 Сімейного кодексу України, він надавав згоду на його відчуження, а отже йому була відома ціна продажу.

Зміст пояснень судді Клочка К.І. не відповідає Бангалорським принципам поведінки суддів, які передбачають, що суддя має бути обізнаний про свої особисті та матеріальні інтереси конфіденційного характеру та має вживати розумні заходи з метою отримання інформації про матеріальні інтереси членів своєї родини.

Отже, наведені обставини можуть свідчити про порушення суддею Клочком К.І. законодавства у сфері запобігання корупції.

Відповідно до частини шостої статті 84 Закону, якщо в процесі кваліфікаційного оцінювання судді Вищій кваліфікаційній комісії суддів України стане відомо про обставини, що можуть свідчити про порушення суддею

законодавства у сфері запобігання корупції, Комісія негайно повідомляє про це спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції та має право зупинити проведення кваліфікаційного оцінювання цього судді до отримання відповіді від спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

З огляду на викладене, керуючись статтями 83–86, 88, 93, 101 Закону, колегія Комісії

вирішила:

зупинити кваліфікаційне оцінювання судді Полтавського окружного адміністративного суду Клочка Костянтина Івановича.

Повідомити Національне агентство з питань запобігання корупції про обставини, що можуть свідчити про порушення суддею Полтавського окружного адміністративного суду Клочком Костянтином Івановичем законодавства у сфері запобігання корупції.

Головуючий

М.І. Мішин

Члени Комісії

А.Г. Козлов

С.М. Прилипко